

Framtida ägande och ansvar i AB Transitio

Handlingar i ärendet:

Landstingsstyrelsens skrivelse till landstingsfullmäktige

Bilagor

Protokollsutdrag från landstingsstyrelsen 2011-09-13

Landstingsfullmäktige

Framtida ägande och ansvar i AB Transitio

Inledning och bakgrund

En stark kollektivtrafik utgör en framgångsfaktor för nationell, regional och lokal utveckling. Landstingen och kommunerna har tillsammans varit ansvariga för utvecklingen av kollektivtrafiken. Ett antal trafikhuvudmän har valt att organisera fordonsförsörjningen till den spårbundna regionala kollektivtrafiken genom samverkan i det gemensamt ägda bolaget AB Transitio. Bolaget har till syfte att anskaffa och förvalta spårfordon så att stordriftfördelar och standardisering tas tillvara samt att fördela spårfordonen i ett större geografiskt område mellan trafikhuvudmännen och dess operatörer. AB Transitio bildades 1999 och har idag 18 ägare med olika andel ägande och ägandet regleras genom ett aktieägaravtal. Jönköpings Länstrafik AB är delägare i bolaget.

Frågor om finansieringslösningar för bolagets verksamhet och styrning av bolaget har pågått sedan en tid. Detta har aktualiserat behovet av förändringar av ägandet och styrningen av bolagets verksamhet. Riksdagens beslut i juni 2010 om ny kollektivtrafiklag (SFS 2010:1065) ställer krav på förändring av ägarbilderna om bolagets verksamhet ska bedrivas på liknande sätt i framtiden.

Förslag till framtida ägande och ansvar

Under 2010 genomfördes en utredning som skulle svara på frågeställningarna:

- hur ska AB Transitio och dess ingångna förpliktelser ägas och styras?
- ska framtida upphandling, förvaltning, ägande och finansiering av spårfordon ske gemensamt?

Ett förslag till förändringar i ägande och ansvar i AB Transitio har tagits fram under ledning av en styrgrupp bestående av

Torbjörn Rosdahl, finanslandstingsråd, Stockholms läns landsting,
Harriet Jorderud, ordf landstingsstyrelsen Jämtlands läns landsting,
Denise Norström, ordf landstingsstyrelsen Landstinget Västmanland,
Leif Blomqvist, regionråd i Västra Götalandsregionen,
Peranders Johansson, ordf landstingsstyrelsen i Landstinget Jönköpings län,
Nils-Eric Gustavsson, ekonomidirektör i Landstinget Västmanland,
Lars Hillerström, finanschef i Västra Götalandsregionen,

Barbro Naroskyin, landstingsdirektör i Landstinget i Östergötland,
Toivo Heinsoo, landstingsdirektör Stockholms läns landsting.

Utredningen har föreslagit följande förändringar inom AB Transitio:

- AB Transitio fortsätter bedriva den verksamhet man bedrivit hittills men med delvis förändrat uppdrag.
- Ägandet i bolaget kopplas till den regionala kollektivtrafikmyndigheten eller till det bolag till vilket myndigheten har överlåtit rätten att ingå avtal om allmän trafik.
- alla framtida delägare har lika andel i bolaget.
- Framtida finansiering av trafikfordon löses genom en finansieringsoption . Ingen ytterligare solidarisk borgen
- Bolaget ska förvalta och vårda de gamla finansieringarna till dess de förfaller. Faller gamla finansieringsavtal gäller de regler och avtal som gällde vid respektive finansieringsavtals ingång
- Aktieägaravtalet anpassas till framtida verksamhet och styrningen formaliseras i form av bl.a. ägarråd och valberedning

AB Transitio kvarstår som ett bolag med, i grunden samma uppdrag som tidigare men förändringar görs kring upplägg kring finansieringslösningar. Tidigare har det förekommit en mängd olika kombinationer vad avser finansieringar, och borgensåtagandena vilka inte följts av samma nivå på det finansiella nettoengagemanget i bolaget. Detta föreslås nu lösas genom att ägarna i AB Transitio har samma andel av ägandet och att ägarna i framtiden inte lämnar solidarisk borgen, utan ägarna övergår till att finansiera fordonsanskaffningen via finansieringsoptioner. Detta innebär att finansieringen säkerställs direkt av berörda parter, d.v.s. det skapas en direkt relation mellan anskaffningen av fordon och finansieringen av dessa inköp. Det betyder att solidarisk borgen för alla ägare inte gäller för framtida anskaffningar.

Vad avser nuvarande finansieringar föreslås att bolaget även fortsättningsvis ska förvalta och vårda dessa. De åtaganden som ägare, borgensmän och AB Transitio hittills ingått kvarstår således till dess att nuvarande finansieringsavtal löper ut, vilket regleras i ett avslutnings- och överlämnandeavtalet.

En viktig fråga ur upphandlingssynpunkt är att bolaget utgör ett så kallat samriskbolag enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster ("LUF"). I egenskap av samriskföretag enligt LUF kan bolaget upphandla, leverera spårfordon och finansierings- och underhållstjänster rörande sådana fordon m.m. till ägarna utan att ägarna behöver upphandla tjänsten. Ägandet av bolaget och fordonsanskaffningen bör således hänga ihop. Ägandet i AB Transitio föreslås övergå till de regionala kollektivtrafikmyndigheterna eller det bolag till vilket den regionala

kollektivtrafikmyndigheten har överlåtit rätten att ingå avtal om allmän trafik. Ägandet i AB Transitio föreslås fördelas enligt bilaga 1.

Arbetet med förändringen av AB Transitio och framtagande av nya styrdokument har skett i en arbetsgrupp bestående av ett antal ekonomi- och finansdirektörer i landstingen och underställts projektets styrgrupp för godkännande. Under arbetet med framtagande av nya styrdokument för AB Transitio har expertstöd använts och dokumenten har också tillställts ekonomidirektörer och landstingsjurister i landstingen med begäran om synpunkter. Förändringarna innebär att ägarna ska ta ställning och godkänna följande styrdokument

1. Förpliktelser som ägarna i nuläget har i förhållande till bolaget regleras så att åtaganden avslutas eller att ägarna kommer överens om hur kvarstående förpliktelser ska hanteras. Detta görs i ett avslutnings- och överlämnandeavtal, bilaga 2 som tecknas av såväl utträdande som tillträdande parter och nuvarande borgensmän. Den slutliga utformningen av avtalet kan komma att förändras fram till dagen för undertecknande. Detta har sin bakgrund i att den praktiska hanteringen av hur aktieöverlåtelse ska ske kommer att utredas och slutligen fastställas under hösten.
2. Nuvarande aktieägaravtal behöver uppdateras då ägarbildningen förändras. Förslag på ett nytt aktieägaravtal redovisas i bilaga 3.
3. Nytt ägardirektiv enligt bilaga 4. Ägardirektivet tar utgångspunkt i ägarnas uppdrag till bolaget, hur ägarna ska utöva inflytande på bolaget och hur bolaget ska hantera informationen till ägarna.
4. Ägarnas styrning av AB Transitio sker också genom instruktioner för ett ägarråd, bilaga 5. Ägarrådet som är ägarnas organ för att utöva ägarstyrning och hålla sig informerade om bolagets verksamhet föreslås bestå av sju ledamöter. För att få en bred och geografiskt spridd representation i ägarrådet föreslås att de ägare med störst finansiellt nettoengagemang bildar rådet. Förslaget beaktar också den geografiska spridningen av representationen i ägarrådet. Det kan hanteras så att de ägare som tillsammans äger bolag inom kollektivtrafikområdet, exempelvis Norrtåg eller Tåg i Bergslagen ges möjlighet att genom dessa bolag utse representanter i Transitios ägarråd. Rådet utgör också valberedning till AB Transitios bolagsstämma. Ägarrådet ska bestå av förtroendevalda. Ägarrådets uppgifter utgår ifrån att ägarna vill ha en aktiv ägarstyrning av bolaget. Huvuduppgiften är att hålla sig väl informerad om bolagets utveckling. En viktig del i ägarstyrningen är att avgöra hur frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt ska hanteras. I samråd med bolagets styrelse föreslås ägarrådet hantera dessa frågor. Ägarrådet föreslås också få initiativrätt på så sätt att man ges möjlighet att anmäla frågor till bolagets styrelse. Bolaget ska därför till ägarrådet, med kontinuitet rapportera om bolagets verksamhet och ekonomi.

5. Ägarrådets sammanträden ska protokollföras och protokollen ska tillställas ägarna.
6. Bolagsordningen i AB Transitio föreslås ändras i enlighet med bilaga 6.

Förslag till beslut

Landstingsfullmäktige föreslås besluta

att godkänna avslutnings- och överlämningsavtal i AB Transitio enligt bilaga 2

att godkänna aktieägaravtal i AB Transitio enligt bilaga 3 samt genomföra ägarfördelning enligt aktieägaravtalet inklusive överlåtelse av aktier enligt bilaga 1

att godkänna ägardirektiv till AB Transitio enligt bilaga 4

att godkänna instruktion till ägarrådet i AB Transitio enligt bilaga 5

att godkänna bolagsordning och därmed fastställa villkor och uppdrag för AB Transitio enligt bilaga 6

att uppdra åt landstingsstyrelsens ordförande Håkan Jansson och landstingsdirektör Agneta Jansmyr att teckna erforderliga handlingar enligt ovan

att uppdra åt landstingsstyrelsens ordförande Håkan Jansson och landstingsdirektör Agneta Jansmyr att granska, godkänna slutlig fördelning samt teckna avslutnings- och överlämningsavtal i enlighet med de principer landstingsfullmäktige har godkänt enligt ovan

att beslutet gäller under förutsättning att samtliga parter och nya aktieägare i AB Transitio fattar motsvarande beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta att under förutsättning av ovanstående beslut av landstingsfullmäktige

att uppdra åt landstingsstyrelsens ordförande Håkan Jansson och landstingsdirektör Agneta Jansmyr att underteckna nödvändiga handlingar i enlighet med styrelsens beslut

att uppdra åt landstingsstyrelsens ordförande att som ombud vid bolagsstämma rösta för att stämman antar direktiv enligt landstingsfullmäktiges beslut ovan

LANDSTINGSSTYRELSEN

Håkan Jansson
Landstingsstyrelsens ordförande

Agneta Jansmyr
Landstingsdirektör

Bilaga I

Län	Framtida ägarandel %	Nuvarande finansiella nettoengagemang % per den 30 juni 2011
Norrbottn	5	3,8
Västerbotten	5	4,4
Jämtland	5	4,6
Västernorrland	5	4,6
Gävleborg	5	10,8
Västmanland	5	7,8
Dalarna	5	4,5
Örebro	5	4,5
Uppsala	5	8,5
Värmland	5	12,2
Stockholm	5	7
Halland	5	10,9
Kronoberg	5	7,3
Kalmar	5	4,4
Skåne	5	3,5
Blekinge	5	1,2
Västra Götaland	5	0
Jönköping	5	0
Östergötland	5	0
Sörmland	5	0

AVSLUTNINGS- OCH ÖVERLÄMNINGSAVTAL

Detta avslutnings- och överlämningsavtal ("Avslutningsavtalet") har denna dag träffats mellan undertecknade parter, nedan gemensamt kallade "Avtalsparter". Genom Avslutningsavtalet avslutas delvis aktieägaravtalet daterat den 7 december 2000 ("Nuvarande Aktieägaravtal") samt tillhörande avtal. Vidare regleras genom Avslutningsavtalet kvarstående förpliktelser enligt Nuvarande Aktieägaravtal som skall kvarstå efter avslutandet ("Kvarstående Förpliktelser").

1. PARTER

1. [Alla Utträdande Aktieägare]
2. [Alla Tillträdande aktieägare]
3. [Landstingen]/[Borgensmän]

Parterna 1-[*] benämns nedan "Utträdande Aktieägare" och parterna [*]-[*] benämns nedan "Tillträdande Aktieägare".

4. [AB Transitio, org. nr. (nedan kallat "Bolaget")].

2. BAKGRUND

Med anledning av införandet av lag (2010:1065) om kollektivtrafik ("Kollektivtrafiklagen") genomförs en rad strukturella förändringar av Bolaget. Bolagets struktur förändras varigenom bland annat [vissa] Avtalsparter kommer utträda och vissa nya avtalsparter kommer att tillträda som aktieägare i Bolaget [och i samband därmed ta över Kvarstående Förpliktelser från respektive Utträdande Aktieägare med fördelning enligt Bilaga [*]]. Förhållandet mellan de [Utträdande Aktieägarna som kommer att kvarstå som aktieägare i Bolaget] och de Tillträdande Aktieägarna kommer att regleras genom ett nytt aktieägaravtal daterat [*] ("Aktieägaravtalet") som i sin helhet ersätter det Nuvarande Aktieägaravtalet, med undantag för de Kvarstående Förpliktelser som fortsättningsvis skall gälla gentemot Bolaget och de Utträdande Aktieägarna (och part som ersatt sådan aktieägare, sådan ersättare kan vara en Tillträdande Aktieägare) emellan och regleras nedan i punkt 4 (*Reglering av kvarstående förpliktelser*).

3. AVSLUTANDE

Härmed avslutas Nuvarande Aktieägaravtal, med undantag för de Kvarstående Förpliktelserna ("Avslutandet").

4. REGLERING AV KVARSTÅENDE FÖRPLIKTELSE

De finansieringar som har ingåtts för Avtalspart och tillhörande borgensförbindelser som har utställts för Bolaget kvarstår efter Avslutandet. Därmed kvarstår ansvaret för (i) de Avtalsparter eller sådan Tillträdande Aktieägare som har tagit över ansvaret för en Utträdande Aktieägare för vars räkning Bolaget har förvärvat spårfordon (en "Fordonsansvarig") enligt Nuvarande Aktieägaravtal, (ii) respektive Avtalsparts borgensmans skyldigheter enligt de ingångna solidariska borgensåtagandena samt (iii) respektive Avtalsparts borgensmans skyldigheter enligt nuvarande regressavtal.

Avtalsparterna överenskommer härmed följande:

4.1 Solidariska borgensåtaganden och regressavtal

Respektive solidariska borgensåtaganden som utställts av [borgensman för] [Avtalspart] skall kvarstå. Regressavtalet, se bilaga [•], upphör mellan Avtalsparterna förutom för de Avtalsparter som ställt ut ett eller flera solidariska borgensåtaganden såvitt avser dessa borgensåtaganden.

[All finansiering härefter som Tillträdande Aktieägare uppdrar åt Bolaget skall göras enligt Aktieägaravtalet.]

4.2 Skyldigheter och åtaganden gentemot Bolaget

Skyldigheterna för de Fordonsansvariga gentemot Bolaget (såsom garanti för hyra och kostnadstäckning enligt punkt 5.4 i Nuvarande Aktieägaravtal) skall kvarstå. [För det fall någon av de Fordonsansvariga upphör att existera övertar den eller de Avtalsparter som är dess borgensman/borgensmän härmed dess skyldigheter och åtaganden gentemot Bolaget [alternativt skall en Tillträdande Aktieägare överta dessa skyldigheter och åtaganden]]. För det fall en borgensman övertar skyldigheter och åtaganden skall denna ersätta sådan Avtalsparts borgensåtagande utställt till Bolaget. För det fall en Fordonsansvarig vill överlåta ansvaret för spårfordon som finansierats genom Bolaget, skall denne fortsatt svara för spårfordonen gentemot Bolaget och får själv inhämta ersättning från övertagande [aktieägare].

4.3 Skyldigheter gentemot tredje man (t.ex. finansjär)

Borgensåtagande och förpliktelser gentemot tredje man kvarstår och respektive Avtalspart svarar för detta. Vid en refinansiering av existerande finansiering skall inte åtagandet att utfärda solidarisk borgen gälla utan respektive Fordonsansvarig svarar för sina egna fordon och en borgen får i det fallet anordnas av Avtalsparten själv. Ingen ytterligare skyldighet att ställa solidarisk borgen skall således tillkomma för Utträdande Aktieägare. Utträdande Aktieägare kan dock komma att behöva ställa ut solidarisk borgen på nytt om finansierarna så kräver.

Vid eventuella avslut av existerande finansieringar skall respektive Fordonsansvarig/borgensman svara för spårfordon i förhållande till Bolaget. För det fall en Fordonsansvarig vill överlåta spårfordon som finansierats genom Bolaget, skall denne fortsatt svara för spårfordonen i förhållande till Bolaget (inklusive borgensåtagande gentemot finansjär) och får själv inhämta ersättning från övertagande part.

Detta Avslutningsavtal har upprättats i [•] ([•]) exemplar varav respektive part har tagit var sitt.

Stockholm den [datum]
AB STORSTOCKHOLMS
LOKALTRAFIK
gm

Stockholm den [datum]
[•]
gm

/Underskrift(-er)/

/Underskrift(-er)/

/Namnförtydligande(-n)/

/Namnförtydligande(-n)/

Stockholm den [datum]
[•]
gm

Stockholm den [datum]
[•]
gm

/Underskrift(-er)/

/Underskrift(-er)/

/Namnförtydligande(-n)/

/Namnförtydligande(-n)/

Stockholm den [datum]
[•]
gm

Stockholm den [datum]
[•]
gm

/Underskrift(-er)/

/Underskrift(-er)/

/Namnförtydligande(-n)/

/Namnförtydligande(-n)/

[FORMULÄR FÖR]

ANSLUTNINGSAVTAL

Detta Anslutningsavtal ingås denna dag mellan

1. [●], organisationsnummer [●] (nedan kallad "**Tillkommande Aktieägare**");

och

2. var och en av de Aktieägare som är part i Aktieägaravtalet (såsom det definieras nedan).

1. BAKGRUND

1.1 Enligt villkoren i ett aktieägaravtal, daterat [●] [2012], ingånget mellan Aktieägarna såsom definierats däri (nedan kallat "**Aktieägaravtalet**")

[Alternativ A: överlåtelse av aktie]

och till vilket [●] (nedan kallad "**Överlåtaren**") är en part [genom ingående av Aktieägaravtal/ Anslutningsavtal den [●]], har Överlåtaren sålt [●] aktier i Bolaget till Tillkommande Aktieägare.

[Alternativ B: emission av aktier]

är Tillkommande Aktieägare skyldig att bli en avtalspart i Aktieägaravtalet genom ingående av detta Anslutningsavtal, om Tillkommande Aktieägare önskar delta i emissionen och bli behandlad som en Aktieägare.

1.2 Tillkommande Aktieägare önskar mottaga aktier i Bolaget på dessa villkor och ingå Anslutningsavtalet i enlighet med de övriga villkor som framgår av Aktieägaravtalet.

1.3 Enligt punkt 16.3 och 16.5 i Aktieägaravtalet har Aktieägarna överenskommit att under de däri angivna förutsättningarna acceptera Tillkommande Aktieägare som fullvärdig avtalspart i Aktieägaravtalet i och med undertecknandet av detta Anslutningsavtal och på de häri angivna villkoren.

2. PARTSINTRÄDE

2.1 Tillkommande Aktieägare förbinder sig härmed gentemot var och en av Aktieägarna att fullgöra samtliga sina förpliktelser och skyldigheter enligt Aktieägaravtalet från inträdesdagen.

2.2 Tillkommande Aktieägare skall inträda som part i Aktieägaravtalet denna dag ("**Inträdesdagen**") eller, om Tillkommande Aktieägare skall tillträda aktierna i Bolaget först vid ett senare tillfälle, den *[ange datum för tillträdesdag]* vilket skall vara dagen för Tillkommande Aktieägares tillträde av aktierna.

2.3 Giltigheten av detta Anslutningsavtal är beroende av att villkoren för Tillkommande Aktieägares tillträde enligt punkt 16.3 och 16.5 är uppfyllda på Inträdesdagen.

3. ÖVRIGT

- 3.1 Termer som har definierats i Aktieägaravtalet skall anses ha samma innebörd när termen används i detta Anslutningsavtal såvida inte termen har definierats annorlunda häri.
- 3.2 Detta Anslutningsavtal skall i sig självt vara underkastat bestämmelserna i punkterna 27 - Aktieägares avtalsbrott, 34 - Meddelanden, 35 - Fullständigt avtalsinnehåll, 36 - Avtalad skriftform för ändringar och tillägg, 37 - Bestämmelses ogiltighet, 38 - Överlåtelse eller pantsättning av Aktieägaravtalet, 39 - Passivitet, 40 - Tillämplig lag och 41 - Tvistelösning med samma bindande verkan *mutatis mutandis* som om bestämmelserna varit intagna direkt i detta Anslutningsavtal.

[Ange ort] den [Ange datum]

[ANGE TILLKOMMANDE AKTIEÄGARES FIRMA]

gm

Underskrift(-er)/

Namnförtydligande(-n)/

Ägardirektiv för AB Transitio

1. Bakgrund

AB Transitio, orgnr 556033-1984 ("Bolaget"), är ett samriskföretag och ägs [i dag av 20 landsting, regioner, kommunalförbund och länsbolag] i Sverige. Ägandet är lika fördelat d v s varje landsting äger [●] aktier i bolaget. Genom aktieägaravtal har ägarna beslutat om detta gemensamma ägardirektiv för bolaget. Ägardirektivet ska antas av bolagsstämman.

2. Verksamhetsinriktning

2.1

Bolaget ska ha som huvuduppgift att på olika sätt stödja aktieägare avseende frågor om upphandling och finansiering av spårfordon, högvärdeskomponenter och reservdelar. Bolaget har tillika en uppgift avseende förvaltning och underhåll av fordon. Bolaget har också en rådgivande roll som sakkunnig inom spårfordonsområdet.

Bolagets uppgifter kan sammanfattas enligt följande.

På uppdrag av aktieägare ska bolaget:

- Själv anskaffa eller medverka vid anskaffandet av nyttillverkade eller begagnade spårfordon lämpade för regional järnvägstrafik
- Genom uthyrning eller på annat sätt ställa sådana fordon till förfogande för kollektivtrafikmyndighet
- Ombesörja förvaltning och tungt underhåll av spårfordon
- Själv anskaffa eller medverka vid anskaffandet av högvärdeskomponenter och reservdelar
- Bistå kollektivtrafikmyndighet med sakkunskap inom spårfordonsområdet

Verksamheten i bolaget ska drivas enligt affärsmässiga principer och ska vara kommunalrättsligt kompetensenlig. Verksamheten i bolaget ska inte bedrivas i vinstsyfte.

3. Ekonomiska förhållanden

3.1

Bolaget ska bedriva verksamheten enligt självkostnadsprincipen, innebärande att alla uppdrag som utförs åt aktieägarna ska ha full kostnadstäckning genom avtal. Bolaget får inte fastställa budgetar, program, ramar, planer eller liknande måldokument som förutsätter ytterligare ekonomiskt bidrag från ägarna utöver vad som anges i avtal med aktieägarna.

3.2

Styrelsen i bolaget ska anta en finanspolicy för bolagets finansiella verksamhet. Finanspolicyen ska kännetecknas av ett lågt risktagande och efterlikna de finanspolicier som gäller hos ägarna eller deras huvudmän. Innan finanspolicyen antas av bolagets styrelse ska samråd ha skett med ägarrådet.

3.3

Bolaget får inte lämna lån eller ikläda sig borgensansvar utan godkännande av bolagsstämman.

4. Informationsskyldighet

4.1

Bolaget ska till ägarna snarast överlämna

- protokoll från bolagsstämma och styrelsemöten
- årsredovisningar och delårsrapporter, enligt den tidsplan varom ägarna beslutar
- bolagets verksamhetsplan och budget
- revisionsberättelse
- annan information som är relevant och av betydelse för att ägarna ska kunna följa verksamhetens utveckling.

Innehåller handling som skall överlämnas uppgift av sådant slag att bolaget inte är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handlingen vari uppgiften återfinns, får bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material ska framgå att sådan åtgärd vidtagits.

4.2

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen utöver vad lagen om årsredovisning anger också redovisa hur verksamheten bedrivits och hur den utvecklats mot bakgrund av verksamhetens ändamål och inriktning, hur de ekonomiska målen utvecklats och hur den interna kontrollen fungerat. Uppgift ska lämnas om i vilka frågor ställningstagande hämtats in från ägarna. Uttalande ska göras om hur ägardirektiven följts och, om avvikelser förekommit skälen till avvikelserna.

4.3

Bolaget ska vid behov lämna ytterligare uppgifter till ägarna i samband med behandling av årsredovisning och revisionsberättelse inför bolagsstämma.

4.4

En aktiv ägarstyrning kräver förutom skriftlig rapportering att företrädare för ägarna regelbundet träffar Bolagets ledning/styrelse för att båda parter ska hålla sig väl informerade om utvecklingen. Vid dessa träffar representeras ägarna av ägarrådet. Ägarrådet ansvarar för att sådana träffar kommer till stånd, minst två gånger per år.

4.5

I enlighet med offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ges anställda och uppdragstagare i Bolaget samma meddelarfrihet som om de vore anställda i något av ägarlandstingen. Vidare gäller offentlighetsprincipen i Bolaget, vilket medför att Bolaget ska verka för att allmänheten ska kunna ta del av handlingar enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet.

5. Ägarnas inflytande

5.1

Bolagets verksamhet står enligt kommunallagen under uppsikt hos respektive ägare. Inflytandet bör i första hand utövas genom ägarrådet som har rätt att genom därtill utsedda personer när som helst ta del av bolagets räkenskaper och övriga handlingar och att även i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet om handlingarna inte är av sådan beskaffenhet att bolaget p.g.a. reglerna om offentlighet och sekretess inte kan lämna ut begärda handlingar. I sådana fall skall ägarens inflytande tillgodoses på annat sätt. Uppsiktsplikten enligt kommunallagen utövas av respektive ägare i enlighet med kommunallagens bestämmelser.

5.2

Enligt kommunallagen ska Bolaget bereda landstingsfullmäktige eller regionfullmäktige i respektive ägare tillfälle att ta ställning innan bolaget fattar sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars är av större vikt. Bland annat nedanstående ärenden är av större vikt:

- åtgärder som innebär ny inriktning för bolaget.
- ändring av bolagsordning
- förvärv av aktier eller andelar i annat företag
- ändring av aktiekapital
- fusion av företag
- förvärv, avveckling eller bildande av dotterbolag.

Det åligger bolaget att proaktivt verka för att frågor av större vikt blir föremål för beredning inom ägarrådet innan formellt beslut initieras hos delägarna, allt i syfte att undvika att delägarna kommer till olika ställningstaganden i väckta frågor.

5.3

Bolagets styrelse ska samråda med ägarrådet i frågor rörande rekrytering, avveckling, överenskommelse om lön och övriga anställningsvillkor för VD, innan beslut fattas i frågan.

5.4

Bolaget ska ha en intern kontroll som möjliggör att avvikelser från vad som gäller i fråga om verksamhetsmässiga, finansiella, styrningsmässiga eller andra förutsättningar för verksamheten uppmärksammas.

6. Ägardirektivet som styrinstrument

6.1

Föreliggande ägardirektiv har till syfte att som formellt instrument tydliggöra vissa utgångspunkter för bolagets verksamhet. Ägardirektivet ska antas på bolagsstämma varje år. Ägardirektivet blir därmed enligt aktiebolagsrätten bindande för Bolagets styrelse och andra

ställföreträdare som har att följa direktivet, såvida det i visst fall inte strider mot aktiebolagslagen eller bolagsordning. Om avvikelse från ägardirektivet sker av sådant skäl eller av annan anledning ska redovisning lämnas till avvikelsen enligt punkt 4.2.

Instruktion för ägarrådet i AB Transitio

1. Bakgrund

Ägarnas formella inflytande kan endast utövas på bolagsstämman. I syfte att öka informationsutbytet mellan ägare och AB Transitio, orgnr 556033-1984 ("Bolaget") har ett ägarråd inrättats. Ägarrådets sammansättning och uppgifter regleras i denna instruktion. Instruktionen utgör en bilaga till ägardirektivet för Bolaget som har antagits på bolagsstämma ("Ägardirektivet"). Ägarrådet skall även utgöra valberedning för val av styrelse i Bolaget samt arvodesberedning för styrelsearvoden och lön till VD.

2. Ägarrådets sammansättning

Ägarrådet ska bestå av 7 ledamöter varvid varje aktieägare som tillhör den grupp om 7 aktieägare som har störst finansiellt nettoengagemang i Bolaget utser sin ledamot. Ägarrådet utser inom sig ordförande och vice ordförande. Ägarrådets ledamöter består av förtroendevalda. Ägarrådets ledamöter bör även representera sin respektive ägare vid bolagsstämma i Bolaget.

3. Ägarrådets uppgifter

Ägarrådet har som huvuduppgift att hålla sig väl informerat om Bolagets utveckling. Enligt Ägardirektivet ska ägarrådet träffa Bolagets ledning/styrelse minst två gånger per år. Ägarrådet ansvarar för att dessa träffar kommer till stånd. Vid dessa möten med ägarrådet ska Bolaget redovisa hur verksamhet och ekonomi utvecklats. Vid mötena ska protokoll upprättas, som ska tillställas alla ägare. Bolagets styrelse ska samråda med Ägarrådet om frågor som uppkommit är av större vikt, som kräver ställningstagande från samtliga fullmäktigeförsamlingar. Ägarrådet har att tillsammans med Bolaget verka för att frågor av större vikt som kräver fullmäktiges ställningstagande bereds i syfte att undvika att delägarna kommer till skilda ställningstaganden. Ägarrådet ska även tillse att frågor som de finner bör behandlas i Bolagets styrelse anmäls till styrelsen eller VD. Bolagets styrelse ska vidare samråda med Ägarrådet avseende rekrytering/avveckling och anställningsvillkor för VD. Styrelsens instruktion till VD ska godkännas skriftligen av ägarrådet.

4. Valberedningens uppgifter

Ledamöterna i Bolagets styrelse och dess ordförande ska nomineras av valberedningen. Styrelseledamöterna ska representera skilda kompetenser inom de områden som Bolaget har att verka. Styrelsens sammansättning ska i övrigt präglas av mångsidighet och erfarenhet. Styrelsen ska bestå av icke förtroendevalda ledamöter/personer som inte är aktiva företrädare för ett politiskt parti. Vid nomineringen av ledamöter till styrelsen ska eftersträvas att ledamot har erfarenhet och bred kompetens av eller anknytning till ägarnas uppgifter på kollektivtrafikområdet. En jämn könsfördelning i styrelsen ska eftersträvas. Ledamöterna i styrelsen väljes slutligen av bolagsstämman.

BOLAGSORDNING

§ 1 Firma

Bolagets firma är AB Transitio, registreringsnummer 556033-1984.

§ 2 Styrelsens säte

Styrelsen har sitt säte i Stockholms kommun.

§ 3 Verksamhet

Bolaget skall ha som huvuduppgift att på olika sätt stödja Aktieägare avseende frågor om upphandling och finansiering av spårfordon och reservdelar. Bolaget har tillika en uppgift avseende anskaffande, uthyrning, förvaltning och underhåll av spårfordon, högvärdeskomponenter avseende spårfordon och reservdelar avseende spårfordon. Bolaget har också en rådgivande roll som sakkunnigt inom spårfordonsområdet. Bolaget skall också förvalta tidigare genomförda finansieringar (vilket inkluderar US-Lease-to-Service-Contract transaktioner).

§ 4 Bolaget skall ej vara vinstdrivande

Bolaget och bolagets verksamhet skall ej vara vinstdrivande. Vid bolagets likvidation skall bolagets behållna tillgångar fördelas mellan aktieägarna i förhållande till deras finansiella nettoengagemang, varvid en aktieägars finansiella nettoengagemang beräknas som det enligt bolagets balansräkning kvarvarande restvärdet för respektive aktieägare anskaffat tåg. Bolagets bokföring skall vara ordnad så att respektive aktieägars finansiella nettoengagemang kan utläsas.

§ 5 Aktiekapital

Bolagets aktiekapital skall vara lägst 10.000.000 kronor och högst 40.000.000 kronor.

§ 6 Antal aktier

Antal aktier skall vara lägst [100.000] och högst [400.000] aktier.

§ 7 Aktieserier

Aktierna skall utgöras av dels aktier av serie 1, vilka kan utges till ett antal motsvarande högst 100 % av antalet aktier, dels aktier av serie 2, vilka kan utges till ett antal motsvarande högst 100 % av antalet aktier.

§ 8 Styrelsens sammansättning

Styrelsen består av nio (9) ledamöter med högst nio (9) suppleanter. De väljes på årsstämma för tiden intill dess nästa årsstämma har hållits.

§ 9 Revisorer

Bolaget skall ha minst en (1) och högst två (2) revisorer med högst två (2) revisorssuppleanter. Dessa skall samtliga vara auktoriserade revisorer. Istället kan ett registrerat revisionsbolag utses. Revisor utses i den ordning som Aktiebolagslagen föreskriver.

§ 10 Meddelande

Kallelser och andra meddelanden till aktieägarna sker genom brevöversändelse med posten. Kallelse till bolagsstämman avsändes tidigast sex (6) och senast två (2) veckor före bolagsstämman.

§ 11 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår skall omfatta kalenderår.

§ 12 Ägarråd

Bolagsstämman skall utse ägarråd. Ägarrådet skall bestå av 7 ledamöter varvid de 7 aktieägare som har störst finansiellt nettoengagemang (beräknat i enlighet med § 4 ovan) skall få utse en ledamot var.

§ 13 Valberedning

Ägarrådet utgör även valberedning och skall lämna förslag till styrelse inför bolagsstämma.

§ 14 Plats för bolagsstämma

Bolagsstämma skall hållas i Stockholms kommun.

§ 15 Ordförande vid bolagsstämma

Styrelsens ordförande eller den styrelsen därtill utsett öppnar bolagsstämman och leder förhandlingarna till dess ordförande för bolagsstämman har valts.

§ 16 Bolagsstämma

Årsstämma skall hållas inom sex (6) månader efter räkenskapsårets utgång. Därvid skall följande ärenden förekomma:

1. Val av ordförande vid stämman;
2. Upprättande och godkännande av röstlängd;
3. Godkännande av dagordning;
4. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad;
5. Val av en (1) eller två (2) justeringsmän;
6. Föredragning av framlagd årsredovisning och revisionsberättelse samt, i förekommande fall, koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse;
7. Beslut om
  - a) fastställande av resultaträkning och balansräkning samt, i förekommande fall, koncernresultaträkning och koncernbalansräkning,

- b) om dispositioner beträffande vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
  - c) ansvarsfrihet åt styrelseledamöter och, i förekommande fall, verkställande direktör;
8. Fastställande av arvode till styrelse respektive revisorer;
  9. Val av styrelse och revisionsbolag eller revisorer samt eventuella revisorssuppleanter;
  10. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

Vid bolagsstämma må envar röstberättigad rösta för hela antalet av honom ägda och företrädda aktier, utan begränsning i röstetalet.

§ 17 Samtyckesförbehåll

Den som avser att överlåta aktie till annan aktieägare i bolaget, eller till någon som inte är aktieägare i bolaget, skall genom skriftlig anmälan hos bolagets styrelse begära styrelsens samtycke till överlåtelsen. Frågan om samtycke skall prövas av styrelsen.

Samtycke kan bara ges för alla de aktier som begäran om samtycke avser.

Av ansökan skall framgå vem den tilltänkte förvärvaren är och om överlåtaren vill att bolaget skall anvisa någon annan förvärvare om samtycke vägras. Överlåtaren skall ange samtliga villkor för överlåtelsen i sin ansökan.

Inom tre månader från behörig ansökan om samtycke skall bolaget meddela beslut i frågan.

Aktieägare som är missnöjd med bolagets beslut att vägra eller ge samtycke får väcka talan vid allmän domstol inom en månad från det att bolagets beslut skickades till den aktieägare som begärt samtycke.

De aktier som överlåtits till en av bolaget anvisad köpare skall betalas inom en månad från den tidpunkt då priset på aktierna blev bestämt.

§ 18 Hembud

Har en aktie övergått från en aktieägare till en person som inte är aktieägare i bolaget, har övriga aktieägare rätt att lösa aktien. Lösningrätten skall även kunna utnyttjas för ett mindre antal aktier än erbjudandet omfattar. Den nye ägaren av aktien skall genast skriftligen anmäla övergången till bolagets styrelse. Han skall också visa på vilket sätt han har fått äganderätt till aktien.

När anmälan om en akties övergång har gjorts skall styrelsen genast skriftligen meddela detta till varje lösningsberättigad vars postadress är känd för bolaget.

Styrelsen skall uppmana de lösningsberättigade att skriftligen framställa lösningsanspråk till bolaget senast inom två månader räknat från anmälan till styrelsen om övergången.

Anmäler sig fler än en lösningsberättigad, skall samtliga aktier så långt det är möjligt fördelas mellan de lösningsberättigade i förhållande till deras tidigare innehav av aktier i bolaget.

Återstående aktier fördelas genom lotning av bolagets styrelse eller, om någon lösningsberättigad begär det, av notarius publicus.

Lösenbeloppet skall, oavsett hur aktien har övergått, motsvara aktiernas kvotvärde. Lösenbeloppet skall erläggas inom en månad från den tidpunkt då lösenbeloppet blev bestämt.

Talan i en fråga om hembud måste väckas inom två månader från den dag då lösningsanspråket framställdes hos bolaget. En tvist om inlösen skall avgöras av en eller flera skiljemän.

§ 19 Inlösenförbehåll

Minskning av aktiekapitalet, dock inte under minimiaktiekapitalet, kan på begäran av aktieägare äga rum genom inlösen av denne aktieägares aktier av serie 2. Begäran från aktieägare skall framställas skriftligt till bolagets styrelse och styrelsen skall behandla frågan skyndsamt. När minskningsbeslut fattas, skall ett belopp motsvarande minskningsbeloppet avsättas till reservfonden, om härför erforderliga medel finns tillgängliga.

Inlösenbeloppet per aktie skall vara aktiens kvotvärde.

Ägare av till inlösen anmäld aktie skall vara skyldig att omedelbart efter det man underrättats om inlösenbeslutet taga lösen för aktien, eller, där Bolagsverkets tillstånd till minskningen erfordras, efter det man underrättats om att Bolagsverkets beslut registrerats.

§ 20 Rätt för aktieägares fullmäktige att ta ställning

Innan beslut om bolagets verksamhet fattas som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt skall fullmäktiges godkännande inhämtas för de aktieägare som har en fullmäktige.

§ 21 Ändring av bolagsordningen

Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av fullmäktige för de aktieägare som har sådan.

Antagen vid bolagsstämman den [datum] 2011

Landstingsstyrelsen §§ 147-164

Tid: 2011-09-13, kl 13:00-15:00

Plats: Landstingets kansli, sal A

§ 162 *Framtida ägande och ansvar i AB Transitio*
Dnr Föreligger handling avseende ägande och ansvar i AB
LK11- Transitio.
0394

Beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta i
enlighet med föreliggande handling.

Utdrag: Landstingsfullmäktige

Vid protokollet

Siw Kullbergh

Justeras

Håkan Jansson

Martin Hytting

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Sandqvist